

Даниял кітабы — жүз жетпіс екінші бөлім

Фатиманың көлеңкесі: Католик шіркеуінің пайғамбарлық көріністерінің астарындағы шайтандық ықпалды әшкерелеу

Jeff Pippenger

2024-04-02

Фатима пайғамбарлығы — Шайтанның Мәсіхтің кейпіне енген кезде Католик шіркеуін өз ұйымын оған тапсыруға дайындау жолындағы әзірлік ісі болды, өйткені ол — «Шайтан құдіретінің жауһар туындысы — оның жерді өз еркіне сай билеу үшін өзін таққа отырғызу жолындағы күш-жігерінің ескерткіші». Шайтанның ғажайыптар жасай алу қабілетіне сенгісі келмегендіктен, католицизмді бағыттаудағы Фатиманың рөлін айқындайтын пайғамбарлық куәліктен пайда көрмейтіндер өздерін алдануға ұрындырып қояды. Фатиманың пайғамбарлығы католицизм ішіндегі ішкі тартысқа және католицизмнің атеизмге қарсы соғысына қатысты болды.

Католицизмнің атеизммен соғысы — Даниялдың он бірінші тарауының қыркыншы аятының тақырыбы. Сол күрестің бейнесі қыркыншы аятта 1798 жылы басталды. Ол оңтүстіктің патшасы Наполеонның 1798 жылы папаны тұтқынға алған шайқасынан басталды, ал аят ішіндегі куәлік солтүстіктің патшасының 1989 жылы оңтүстіктің патшасын жайпап өтуімен аяқталады. Сол тарихтың аясында (1798 жылдан 1989 жылға дейін) 1917 және 1918 жылдардағы екі қарсылас та пайғамбарлық рәмізбен белгіленген; бұл рәміз екеуінің де куәліктерін бір-бірімен байланыстыра отырып, сонымен бірге аяттың жалпы тақырыбын сақтайды. Фатима пайғамбарлығы еш күмәнсіз шайтандық пайғамбарлық болып табылады, бірақ ол Құдайдың пайғамбарлық Сөзінің бір нысаны, сондықтан да ол дұрыс түсінілуге тиіс тарих болып табылады.

«Осы уақытта жан үшін жалғыз ғана қауіпсіздік — әрбір қадам сайын: “Жаратқан Ие Өз қызметшісіне не дейді?” — деп сұрау. Жаратқан Иенің сөзі мәңгі қалады. Киелі кітап біздің жетекші кітабымыз болуға тиіс, сондықтан біз адамдардың даналығына жүгініп, шектеулі пенделердің тұжырымдарын Құдайлық ақиқат ретінде қабылдаудың орнына, пайғамбарлық сөздің мызғымас куәлігін зерттеуіміз керек. Құдай сөйледі, әрі Оның сөзі сенімді, сондықтан біз сенімімізді: “Жаратқан Ие осылай дейді”, — деген сөзге негіздеуіміз керек. Құдай біздің айналамызда болып жатқан оқиғаларды зерттеп, оларды Оның сөзіндегі алдын ала айтылғандармен салыстыруымызды қалайды, сонда біз соңғы күндерде өмір сүріп жатқанымызды түсіне аламыз. Бізге Киелі кітаптарымыз керек, әрі онда не жазылғанын білгіміз келеді. Пайғамбарлықты ыждағатпен зерттеуші айқын ақиқат аяндарымен марапатталады, өйткені Иса: “Сенің сөзің — ақиқат”, — деді». Signs of the Times, October 1, 1894.

Даниял он бірдің он үшінші тармағынан он бесінші тармағына дейін бейнеленген үшінші делдал соғыста аянды орнықтыру үшін өзін жоғары қоятын күш таныстырылады. Бұл тармақ б.з.д. 200 жылы орындалды; сол кезде «римдіктер Мысырдың жас патшасының

пайдасына араласты» және «оны Антиох пен Філіп ойластырған күйреуден қорғау керек деп шешті». Осы тармақ пен б.з.д. 200 жылғы тарих жексенбілік заңның қарсаңында, әлсіреген Путиннің орнын басушыны қорғау деген негізде, Америка Құрама Штаттары мен Біріккен Ұлттар Ұйымы (Селевк пен Македондық Філіп) Ресей аумақтарын иемденіп, оларды өзара пайдасы үшін бөлісуге бел буған кезде, папалық Рим (Тирдің жезөкшесі) жер патшаларымен зинақорлық жасау үшін жолға шыға бастағанында, өз әуенін ойнай бастайтынын айқындайды.

533 жыл және Юстинианның жарлығы содан кейін Аян кітабының он үшінші тарауы, екінші аятында пайғамбарлық түрде бейнеленгендей қайталанатын болады; онда айдаһардың (пұтқа табынушы Римнің) папалыққа үш нәрсе беретіні көрсетілген.

Мен көрген мақұлық барысқа ұқсас еді, оның аяқтары аюдың аяқтарындай, ал аузы арыстанның аузындай еді; айдаһар оған өз күшін, тағын және зор билігін берді. Аян 13:2.

Пұтқа табынушы Римнің айдаһары 330 жылы, Константин астанасын Константинопольге көшірген кезде, өзінің «тағын» (Рим қаласын) папалыққа берді. Кловис 496 жылдан бастап өзінің әскери «күшін» папалыққа берді, ал 533 жылы Юстиниан азаматтық «билікті» папалыққа тапсырды. Бес жылдан кейін пұтқа табынушы Рим, Даниял кітабының он бірінші тарауындағы он алтыншы, отыз бірінші және қырық бірінші аяттарда бейнеленгендей, папалықты таққа отырғызды. Америка Құрама Штаттары үшінші жанама соғыста жеңіске жеткен кезде, папалық Фатима пайғамбарлығының нысаны болып табылатын Ресейдің коммунистік күшін жеңген болады. Жанама соғыстар ақиқаттың таңбасын алып жүреді, өйткені үш шайқастың бәрі де папалықтың жанама әскері арқылы жүзеге асырылады.

Папалықтың алғашқы әрі соңғы делдал әскері — Америка Құрама Штаттары (жолдан тайған протестантизм). Ортадағы делдал әскер — Украинаның нацистері; олар Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде Коммунистік Ресейге қарсы католиктік делдал әскер де болған. Үш дүниежүзілік соғыс бар, әрі үш делдал соғыс бар. Дүниежүзілік соғыстардың да, делдал соғыстардың да екіншісі — нацизм болды. Украинадағы қазіргі соғыс — Рафия шайқасында он бірінші және он екінші аяттар алғаш рет орындалған шекаралық соғыс. Украинадағы соғыс қазір үшінші қасіреттің Исламның үш соққысының екіншісінің уақытында жүзеге асырылып жатыр, бірақ Исламның өзі сол нақты соғысқа қатыспайды.

Бірінші соққы 2001 жылғы 11 қыркүйекте рухани даңқты жерге қарсы болды, ал үш соққының соңғысы жексенбілік заң кезінде болады және қайтадан рухани даңқты жерге қарсы бағытталады. Үшінші қасіреттің Исламының үш соққысының екіншісі 2023 жылғы 7 қазанда ежелгі тура мағынадағы даңқты жерге қарсы болды. Сол соғыс Птолемей Рафия шайқасында жеңіске жеткен дәл сол өңірде болып жатыр. Иса соңғы күндері соғыстар мен соғыс қауесеттері болатынын айтты.

Иса меңзеген соғыстар әрбір аянның әсері орындалатын тарихта жүзеге асады, және сол деректі жазып қалдырған Езекиел болатын. Сол тарихта Исламның үшінші қасіретінің келуі, жанама соғыстардың екінші және үшінші шайқасы, Америкалық Азамат соғысының

қайталануы, Америкалық Тәуелсіздік соғысының қайталануы бейнеленген. Бұл соғыстар жүз қырық төрт мыңның мөрлену тарихы барысында жүзеге асады, ал жуықта келетін жексенбілік заң кезінде Иеміз үшінші, ақырғы дүниежүзілік соғыс басталғанда, әрі үшінші қасіреттің Исламы халықтарды ашуландыруын күшейткенде, Өз әскерін ту ретінде көтереді.

Сендер соғыстар мен соғыс қауесеттері туралы еститін боласыңдар; абыржымандар, өйткені осының бәрі болуы тиіс, бірақ ақыр әлі келген жоқ. Өйткені халық халыққа қарсы, патшалық патшалыққа қарсы көтеріледі; және әр жерде ашаршылықтар, індеттер мен жер сілкіністері болады. Мұның бәрі қасіреттердің басталуы. Матай 24:6–8.

Жүз қырық төрт мыңның мөрлену уақытында Құдай халқының екі тобы олардың көру және есту қабілетіне қарай айқындалады.

Сондықтан Мен оларға астарлы әңгімелермен сөйлеймін: өйткені олар қарап тұрып көрмейді; естіп тұрып естімейді, әрі түсінбейді. Сонда оларда Ишаяның мына пайғамбарлығы орындалады: «Естумен естисіңдер, бірақ түсінбейсіңдер; көріп тұрып көресіңдер, бірақ ұқпайсыңдар. Өйткені бұл халықтың жүрегі қатаңдап кеткен, құлақтары ауыр естиді, көздерін өздері жұмған; әйтпесе олар көздерімен көріп, құлақтарымен естіп, жүректерімен ұғып, теріс жолдарынан қайтып, Мен оларды сауықтырар едім». Ал сендердің көздерің бақытты, өйткені көреді; және құлақтарың бақытты, өйткені естиді. Матай 13:13–16.

2001 жылғы 11 қыркүйекте басталған сол уақыт кезеңінде Иса: «соғыстар мен соғыс қауесеттерін еститін боласыңдар»,— деді. Аян кітабында Жохан Мәсіхтің дауысын еститіндерді бейнелейді.

Мен Иеміздің күнінде Рухта болдым да, артымнан керней даусындай зор бір дауысты естідім. Аян 1:10.

Оның естіген «дауысы» «кернейдей» еді, ал керней — соғыстың нышаны, әрі ол дауысты өз артынан естіді. Содан кейін ол дауысты көру үшін бұрылды.

Сонда менімен сөйлескен дауысты көру үшін бұрылдым. Бұрылып қарағанымда, жеті алтын шамдалды көрдім; ал жеті шамдалдың ортасында Адам Ұлына ұқсас Біреу тұр екен, аяғына дейін түсетін киім киіп, кеудесін алтын белбеумен буынған. Оның басы мен шашы жүндей аппақ, қардай ақ еді; көздері жалындаған оттай; аяқтары пеште қыздырылған саф қолаға ұқсас еді; дауысы көп сулардың шуындай еді. Оның оң қолында жеті жұлдыз бар еді; аузынан өткір екі жүзді семсер шығып тұрды; жүзі күшіне енген күндей жарқырап тұрды. Оны көргенімде, өлі адамдай болып, аяқтарының тұсына құлап түстім. Сонда Ол оң қолын үстіме қойып, маған былай деді: Қорықпа; Мен — Біріншімін және Соңғымын. Аян 1:12–17.

Жохан дауысты көру үшін бұрылғанда көрген Мәсіхтің аяны — Даниял оныншы тарауда көрген аянмен бірдей, Ишая алтыншы тарауда көрген аянмен бірдей, сондай-ақ Пауыл жеті күн күркірінің тарихын көрген кезде көрген аянмен де бірдей.

«Кішіпейілділік жүрек қасиеттілігінен ажырамайды. Жан Құдайға неғұрлым жақындай түскен сайын, соншалықты толық түрде кішірейіп, жуасиды. Әйүп Жаратқан Иенің дауысын құйынның ішінен естігенде: “Өзімді жек көремін, топырақ пен күлдің үстінде өкініп тәубе етемін”,— деп дауыстады. Ишая Жаратқан Иенің ұлылығын көріп, керубтердің: “Әскерлер Иесі киелі, киелі, киелі”,— деп жар салғанын естіген кезде: “Қасірет маған, өйткені мен құрыдым!”— деп айқайлады. Даниялға киелі хабаршы келгенде, ол: “Көркім ішімде бұзылып кетті”,— дейді. Пауыл үшінші аспанға көтеріліп, адамға айтуға рұқсат етілмейтін сөздерді естігеннен кейін, өзі туралы “барлық әулиелердің ең кішісінен де кішімін” деп айтты. Исаның төсіне сүйеніп, Оның ұлылығын көрген сүйікті Жоханның өзі періштелердің алдында өлі адамдай болып құлап түсті. Құтқарушымызға неғұрлым жақын әрі үздіксіз қарайтын болсақ, өзімізден мақұлдайтындай нәрсені соғұрлым аз көреміз». Signs of the Times, April 7, 1887.

Жәбірейіл Даниялға аянды түсіндіргенде, ол он бірінші тараудағы пайғамбарлық оқиғаларды баяндап берді. Сол оқиғалар — соғыстардың сипаттамасы, әрі сол соғыстардың бейнеленуі арқылы «march» деп берілген әйелдік «march» себепші аян ретінде Даниялдың Мәсіхтің бейнесіне өзгертілуіне әсер етті. Мәсіх: «Сендер соғыстар мен соғыс хабарларын еститін боласыздар», — дегенде, Ол Даниял кітабының он бірінші тарауында баяндалған соғыстарды нұсқап тұр. Бұдан әрі Ол Өз бейнесіне қараушыны өзгертіп жіберетін аянды көру үшін, сендер кері бұрылуға тиіссіздер, өйткені дауыс сендердің арталарыңда екенін де көрсетеді. Даниялдың он бірінші тарауында бейнеленген соғыстар — өткен тарихта болған соғыстардың сипаттамалары. Өткендегі сол соғыстар туралы есту арқылы адам дәл қазір болып жатқан тарих жөнінде тәлім алады, бірақ бұл тек адамның көретін көзі мен еститін құлағы болғанда ғана мүмкін.

Езекиел аянның енді ұзартылмайтын уақыты келетінін жазғанда, бұл оның көктегі киелі орын туралы аянымен байланысты болды; сол аянда, өзге де жайттармен қатар, Езекиел «дөңгелектер ішіндегі дөңгелектерді» көрді, ал Уайт әпке мұны адамзат оқиғаларының күрделі өзара астасуы деп айқындайды.

Хебар өзенінің жағасында Езекиел солтүстіктен келе жатқандай көрінген құйынды көрді: «үлкен бұлт, және өз-өзін орап жатқан от, әрі оның айналасында жарқыл бар еді, ал оның ортасынан янтарь түстес нәрсе көрінді». Бір-бірімен қиылысып тұрған бірнеше доңғалақты төрт тірі жан қозғалысқа келтіріп тұрды. Бұлардың бәрінен жоғары «таққа ұқсастық бар еді, түрі сапфир тасындай; ал таққа ұқсастықтың үстінде оның үстінде отырған адам бейнесіне ұқсас бір нәрсе бар еді». «Керубтердің арасында олардың қанаттарының астында адам қолының бейнесі көрінді». Езекиел 1:4, 26; 10:8.

Доңғалақтардың құрылысы соншалықты күрделі еді, сондықтан алғаш қарағанда олар ретсіз көрінетін; бірақ олар кемел үйлесіммен қозғалды. Көктегі жаратылыстар, керубтердің қанаттарының астындағы қол арқылы демеліп, бағытталып, осы доңғалақтарды жүргізіп тұрды; ал олардың үстінде, сапфир тақта, Мәңгілік Ие отырды; әрі тақты айнала қоршаған кемпірқосақ Құдайдың рақымының нышаны еді.

«Керубтердің қанаттарының астындағы қол дөңгелекке ұқсас күрделі тетіктерді қалай басқарып тұрған болса, адамзат оқиғаларының күрделі өрбуі де солай Құдайдың билігі

астында. Ұлттардың тартысы мен дүрбелеңінің арасында, керубтердің үстінде отырған Тұлға жердегі істердің барысын әлі де басқарып отыр.

Өздеріне белгіленген уақыт пен орынды бірінен кейін бірі иеленген халықтардың тарихы — өздері мағынасын білмеген ақиқатқа бейсаналы түрде куәлік еткен сол тарих — бізге тіл қатады. Бүгінгі әрбір халыққа да, әрбір жеке адамға да Құдай Өзінің ұлы жоспарында орын белгілеп қойған. Бүгін адамдар мен халықтар қателеспейтіннің қолындағы тіктеуіш жіппен өлшеніп жатыр. Барлығы да өз таңдауы арқылы өз тағдырын айқындауда, ал Құдай Өз мақсаттарының орындалуы үшін бәрін де билеп-төстеп отыр.

Өз Сөзінде ұлы «МЕН БАРМЫН» белгілеп берген тарих, өткен мәңгіліктен болашақ мәңгілікке дейін пайғамбарлық тізбектегі буынды буынға жалғап, бізге бүгінде дәуірлердің шеруінде қай жерде тұрғанымызды және алдағы уақытта нені күтуге болатынын айтып береді. Пайғамбарлықта осы уақытқа дейін орындалады деп алдын ала айтылғанның бәрі тарих беттерінде ізін қалдырды, сондықтан әлі де келуге тиістінің бәрі де өз ретімен орындалатынына нық сене аламыз.

«Жер бетіндегі барлық үстемдіктердің ақырғы құлатылуы ақиқат сөзінде анық алдын ала айтылған. Құдайдан үкім жарияланып, Израилдің соңғы патшасына қарсы айтылған пайғамбарлықта осы хабар берілген». Education, 178, 179.

Алғаш қарағанда ретсіз көрінетін күрделі доңғалақтар — халықтардың тартысы мен аласапыраны арқылы бейнеленген адамзат оқиғаларының күрделі өрбуі. Мәсіх Өз Сөзінде белгілеп берген тарих бізге қай жерде тұрғанымызды көрсетеді, әрі солай ете отырып, жер бетіндегі барлық биліктердің ақырғы күйреуін айқындайды. Жүз қырық төрт мыңның мөрлену уақыты — әрбір аянның ықпалы жүзеге асатын кезең, әрі сол тарихтың аясында доңғалақтар Мәсіх «қайғы-қасіреттердің бастауы» деп атаған соғыстар мен соғыс хабарларын бейнелейді. Қайғы-қасіреттердің бастауы 2001 жылғы 11 қыркүйекте басталды, өйткені дәл сол кезде жүз қырық төрт мыңның мөрлену уақыты басталды, әрі мөрлеуші періште шіркеу мен ел ішінде жасалып жатқан жиіркенішті істер үшін күрсініп, зарлайтындардың үстіне Өз таңбасын қояды.

Жер бетіндегі соғыстар, сол соғыстардың нені бейнелейтінін көріп, естетіндер үшін қайғы туғызады. Мөр басылу тарихы жер бетіндегі барлық патшалықтардың ақырғы күйретілуін айқындайды, ал сол патшалықтардың құлатылуы өткеннің пайғамбарлық тарихында қадағаланып көрсетілген. Ишая алтыншы тарауда Жохан, Даниял, Езекиел, Әйүп және Пауыл көрген аянның өзін көрген кезде, сол уақыт үшін хабарды жеткізуге ерікті болды, бірақ ол бұл хабарды қанша уақыт бойы жеткізуі керектігін сұрады?

Сондай-ақ мен Жаратқан Иенің: «Кімді жіберемін, Біз үшін кім барады?» — деген даусын естідім. Сонда мен: «Міне, мен тұрмын; мені жібере гөр», — дедім. Ол былай деді: «Бар да, осы халыққа айт: “Естисіңдер, бірақ түсінбейсіңдер; көресіңдер, бірақ ұқпайсыңдар”. Осы халықтың жүрегін семірт, құлақтарын ауырлат, көздерін жұм; әйтпесе олар көздерімен көріп, құлақтарымен естіп, жүректерімен ұғып, теріс жолынан қайтып, сауығып кетер». Сонда мен: «Ием, қашанға дейін?» — дедім. Ол былай деп

жауап берді: «Қалалар тұрғынсыз қирап бос қалғанша, үйлер адамсыз қалғанша, жер мүлде қаңырап иен қалғанша, Жаратқан Ие адамдарды алысқа көшіріп жібергенше, әрі елдің ортасында зор қаңырап бос қалу болғанша». Ишая 6:8–12.

Ишаяға берілген жауап — ол хабарды «жер әбден қаңырап бос қалғанға дейін» жеткізе беруі тиіс еді. Мөрлеу туралы хабар соғыс уақытында беріледі, ал бұл соғыс барлық пайғамбарлар көрген «марах» аянының түсіндірмесі ретінде нақты айқындалады. Сыртқы хабар ішкі тәжірибе туғызу үшін арналған, бірақ тек «еститін» адамдар үшін ғана.

Екінші дүниежүзілік соғыстағы папалықтың нацистерден құралған прокси-әскерінің байланысы, жол үстіне жол қаланғандай, екінші прокси соғыстағы екінші прокси-әскермен сәйкеседі, ал Екінші дүниежүзілік соғыстың өзі де екінші прокси соғыспен сәйкеседі. Қазір Украинада қайталанып жатқан Рафиядағы шекаралық соғыспен екінші прокси соғыстың байланысы географиялық тұрғыдан 2023 жылғы 7 қазанда басталған үшінші қасіреттің Исламның екінші соққысымен жалғасады және пайғамбарлықтағы дөңгелек ішіндегі дөңгелектерді бейнелейді.

1999 жылы Джон Корнуэлл жазған бір кітап жарық көрді. Ол кезде Джон Корнуэлл Англиядағы Кембридж университетінің Jesus College оқу орнында аға ғылыми қызметкер болып қызмет атқарған, әрі жүлдегер журналист және автор болған. Кітап Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде билік құрған Рим папасының рөліне арналды. Кітап болашақ папаның атасы жайындағы әңгімемен басталады; ол Pio Nono деген атпен белгілі болған Pape Pius IX-тың оң қолы еді. 1849 жылы республикалық тобыр Ватикан кешендеріне шабуыл жасап, Pape Pius IX Рим қаласынан қашып кетті. Ол өзімен бірге жер аударылуға алып кеткен адам — Eugenio Pacelli-дің атасы еді. Eugenio Pacelli Pape Pius IX-тың оң қолының немересі болған, кейінірек ол Pius XII атанды, ал Eugenio Pacelli туралы кітап Hitler's Pope, The Secret History of Pius XII деп аталды.

Кітапта Корнуэлл Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде, бұрын кардинал Эудженио Пачелли болған Рим Папасы Пий XII-нің нацистік режимнің яһудилерді қудалауынан қаншалықты хабардар болғанын және оған қалай жауап қатқанын қарастырады. Ол Пий XII-нің Холокосты айыптаудағы жария үнсіздігі мен әрекетсіздігі соғыс кезіндегі оның азғын басшылығын айқын көрсеткенін дәлелдейді.

Корнвелл Пий XII-нің папалық қызметіне тарихи контекст береді, оның дипломатиялық өткені мен сол дәуірдің күрделі саяси ахуалын қоса қамтиды. Ол Ватиканның нацистік Германиямен қарым-қатынас жасауға қатысты ұстанымын талдайды. Корнвелл Пий XII-нің Холокостқа қарсы ашық түрде үн қатпағанын және қудаланған яһудилерді қорғап араша түспегенін атап көрсетеді, өйткені ол 1933 жылы кардинал ретінде Гитлермен католиктердің Гитлердің ісіне бағынуын уәде еткен конкордаттың жасалуына себепкер болған еді.

Келесі мақалада осы зерттеуді жалғастырамыз.

Екінші дүниежүзілік соғыстан кейін кейбір нацистік соғыс қылмыскерлері Оңтүстік Америкадағы бірнеше елді қоса алғанда, түрлі елдерге қашып кету арқылы әділ соттан

жалтаруға қол жеткізді. Олардың қашып шығып, Оңтүстік Америкаға жету үшін қолданған негізгі тәсілдері мыналарды қамтыды:

Егеукүйрық жолдары: «Егеукүйрық жолдары» — нацистер мен өзге де қашқындардың Еуропадан қашып кетуіне жәрдемдесу үшін Католик шіркеуі мен ниеттес барлау агенттіктерін қоса алғанда, әртүрлі ұйымдар құрған жасырын қашу бағыттары. Бұл бағыттар олардың Оңтүстік Американы қоса алғанда, қауіпсіз паналау орындарына өтуін қамтамасыз ету үшін жалған тұлғаларды, қолдан жасалған құжаттарды және заңсыз тасымалдау желілерін пайдалануды жиі қамтыды.

Жалған құжаттар: көптеген нацистік қашқындар өздерінің шынайы болмысын жасырып, қолға түсуден жалтару үшін жалған паспорттар, визалар және өзге де жол жүру құжаттарын алды. Олар бұл құжаттарды Оңтүстік Америкаға жеткенге дейін бейтарап немесе ниеттес елдер арқылы сапар шегу үшін пайдаланды.

Биліктің сыбайластығы: Кейбір жағдайларда Оңтүстік Америка елдеріндегі ниеттес лауазымды тұлғалар нацистік қашқындардың болуына көз жұма қарады немесе олардың қолға түсуден жалтаруына белсенді түрде көмектесті. Кейбір үкіметтер, әсіресе нацистік идеологияға бүйрегі бұрған авторитарлық режимдері бар елдер, бұл адамдарға пана берді.

Заңдағы олқылықтар: кейбір нацистік соғыс қылмыскерлері өз қылмыстары үшін қудалауға тартылатын Еуропаға экстрадицияланудан жалтару мақсатында Оңтүстік Америка елдеріндегі заңдағы олқылықтарды немесе экстрадиция туралы босаң заңдарды пайдаланды.

Жалпы алғанда, ratlines, қолдан жасалған құжаттар, билік органдарының сыбайластығы және құқықтық олқылықтардың жиынтығы нацистік соғыс қылмыскерлеріне Оңтүстік Америкаға қашып кетуге және Екінші дүниежүзілік соғыс аяқталғаннан кейін көптеген жылдар бойы әділ соттан жалтаруға мүмкіндік берді. ChatGPT, March, 2024.